

KIÉRTÉKELÉS

-Felmérés a külföldön dolgozó Hargita megyei személyek körében-

***Megjegyzés:** Hargita Megye Fejlesztési Ügynöksége és Hargita Megye Tanácsának elemző csoportja felmérést készített a külföldi munkavállalók körében. A felmérésben közel 650 válaszadó vett részt. Ebből 480 válaszadó Hargita megyei származású. A kiértékelés során azon külföldön dolgozók válaszai kerültek feldolgozásra, akik Hargita megyét jelölték meg származási megyének. Felmérés dátuma: 2018. október 1 – 2018 október 23. A válaszadókat on-line, olyan Facebook csoportokban értük el, amelyekbe a székelyföldi külföldön dolgozó személyek tömörülnek.*

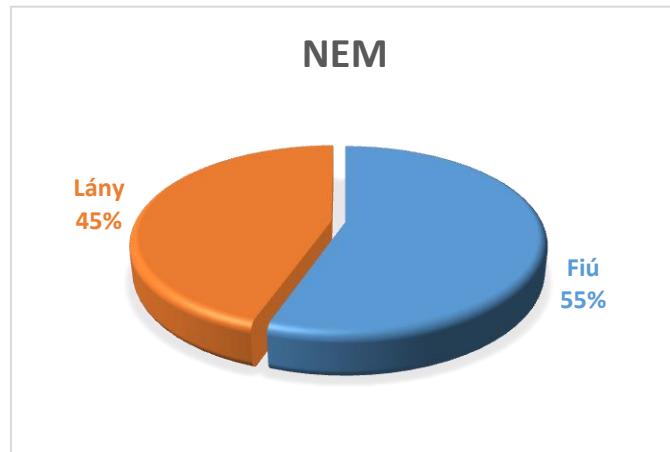
Felmérés célja: A felmérés célja az volt, hogy olyan tényezőket vizsgáljunk meg a jelenleg külföldön munkát vállalók körében, amelyek ismeretében folyamatosan harmonizálni lehet a közintézmények tevékenységeit a külföldön munkát vállalók igényeivel, annak érdekében, hogy tompítsuk a humánerőforrás tömeges kivándorlását külföldre. Olyan tényezők beazonosítását célozta meg a felmérés, a gazdasági tényezők mellett, mint szociális háttér vagy a családi háttér.

VÁLASZOK KIÉRTÉKELÉSE

1.Nem: Az első kérdések célja az volt, hogy megismerjük azokat a tényezőket, hogy a külföldön munkát vállaló Hargita megyeiek milyen neműek, milyen korcsoportba tartoznak, honnan származnak, faluról vagy városról, illetve milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek.

- Ami a nem szerinti megoszlást illeti, látható, hogy a **férfiak körében magasabb a külföldi munkavállalási hajlam (55%),**
- mint a nők esetében (45%).

Ábra 1: Felmérésben részt vevő külföldön dolgozó Hargita megyeiek- nem megoszlás

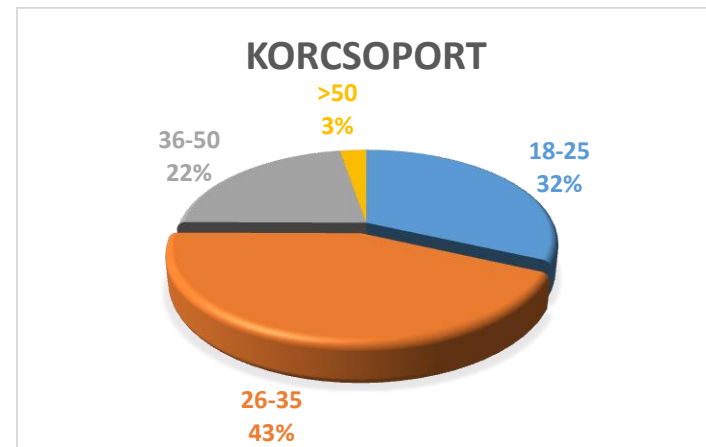

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

2.Korcsoport: A 480 személyből 450 személy jelölte be, hogy hány éves (4 korcsoport került meghatározásra: 18-25 – nagyon fiatalok, 26-35 – fiatalok, 36-50 – közép korosztály és több mint 50 éves – idős korosztály).

- A **legtöbben, akik külföldön vállalnak munkát, azon személyek akik a 26-35 közötti korcsoportba tartoznak (43%)**
- Ezt követik a fiatalok akik a 18-25 év közötti korcsoportba tartoznak (32%)
- Majd ezt követik a 36-50 év közötti korcsoport (22%).
- Illetve a külföldi munkavállalók mindössze **3%-a idősebb 50 évnél.**

Ábra 2: Külföldön munkát vállaló Hargita megyeiek megoszlása korcsoport szerint

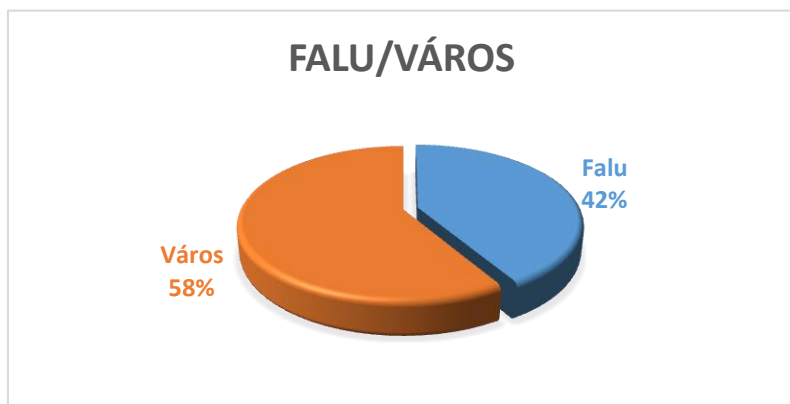

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

3. Település típusa: Fontosnak találtuk, hogy rákérdezzünk a felmérésben részt vevőktől, hogy honnan származnak, hiszen így olyan kapcsolatokat vizsgálhatunk meg, amelyek ok-okozati kapcsolatokat tárhatnak fel, hogy az illető faluról vagy városról származik.

- Meglepő tény, hogy **általában többen vállalnak külföldön munkát azok közül, akik városról származnak (58%), mint akik vidékről.**

Ábra 3: A válaszadók megoszlása a származási hely típusa szerint

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

5. Iskolai végzettség: Abból a hipotézisből indultunk ki, hogy azon személyek akiknek alacsonyabb az iskolai végzettsége nagyobb arányban döntenek úgy, hogy külföldre mennek munkát vállalni.

4. Melyik térségből származik: Mivel a Hargita megyei térségek gazdasági beállítottsága eltér egymástól, ezért kíváncsiak voltunk arra, hogy melyik térségből döntenek úgy a lakosok, hogy külföldre mennek dolgozni. (427 személy válaszolt arra a kérdésre, hogy melyik térségben született)

- Látható, hogy **legnagyobb arányban a Csík-térség (55%) lakói döntenek úgy, hogy külföldre mennek munkát vállalni.**
- Majd Csík-térséget követi Gyergyó-térség (24%).
- Legkevesebb arányban Udvarhely-térségben (21%) döntenek úgy a lakosok, hogy külföldre mennek munkát vállalni.

Ábra 4: A válaszadók megoszlása az szerint, hogy melyik térségből származnak

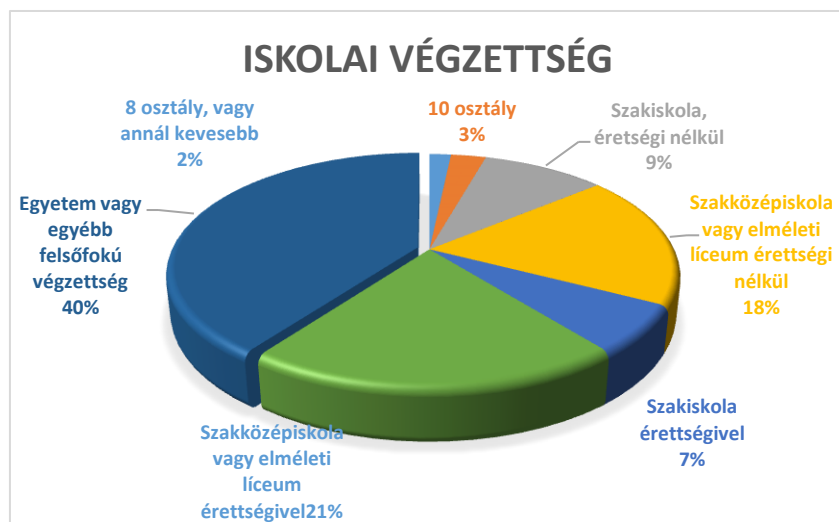
Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

6. Családi állapot: Fontosnak találtuk, hogy rákérdezzünk a felmérésben arra is a válaszadóktól, hogy milyen a családi állapotuk. Abból a feltételezésből indultunk ki, hogy általában azon személyek vállalnak nagyobb arányban munkát külföldön, akik egyedülállók.

- A feltételezések ellenére, **legnagyobb arányban azok vállalnak munkát külföldön, akik egyetemi vagy egyéb felsőfokú végzettséggel rendelkeznek** (40%)
- Ezt követik sorra a érettségivel rendelkezők, majd, akik a gimnáziumot befejezték, de nem érettségiztek le.
- Legkevesebb arányban azok vállalnak munkát külföldön, akik kevesebb mint 8 osztállyal rendelkeznek (2%)

Látható, hogy a hipotézissel ellentétben jóval nagyobb arányban vállalnak munkát azon személyek, akik legalább egyetemi- vagy más felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek.

Ábra 5: Tanulmányi szint a külföldön munkát vállalók körében

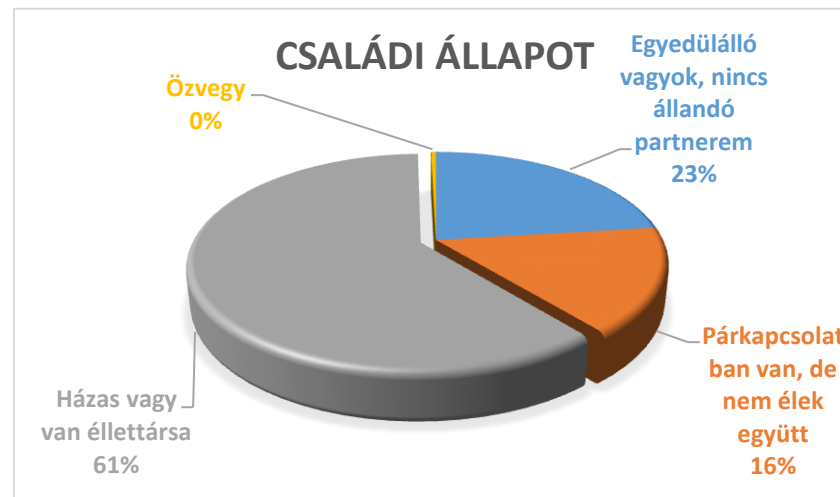

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

- Legnagyobb arányban azon Hargita megyei személyek vállalnak külföldön munkát, akik már házasok vagy párkapcsolatban élnek (61%)
- Majd őket követik azon személyek, akik egyedülállók, azaz nincsenek párkapcsolatban (23%)
- Illetve a válaszok alapján elmondható, hogy az özvegyek nem döntenek úgy, hogy külföldre mennek munkát vállalni, mivel a legtöbb özvegy az idősebb korosztályból kerül ki.

A feltételezés ellenére legnagyobb arányban olyan személyek vállalnak munkát, akik házasságban élnek, vagy van élettársuk.

Ábra 6: A válaszadók megoszlása családi állapot szerint

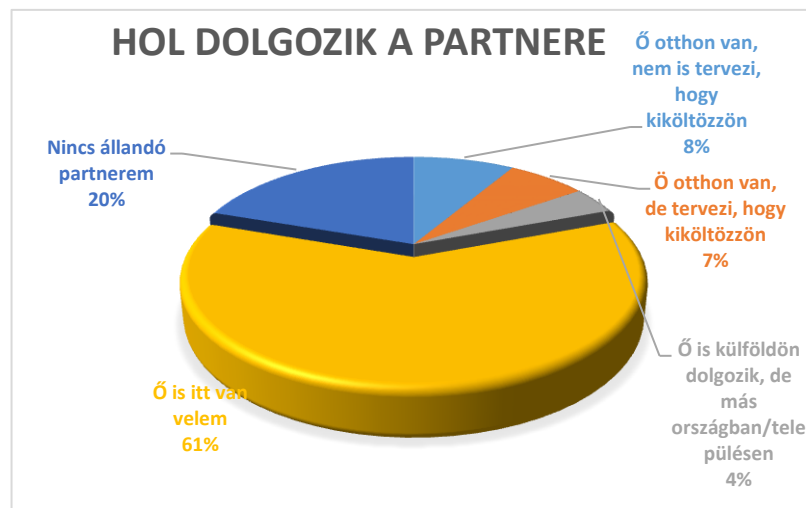
Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

7. Hol dolgozik a partner/élettárs: A következő ábra szemlélteti, hogy a külföldön dolgozó személyek partnere lakhelye hol található: külföldön vagy Székelyföldön. Ez fontos adat, hiszen ebből következtetéseket lehet levonni, hogy aki a partnerével közösen tartózkodik külföldön azokról feltételezhető, hogy nagyobb a hajlam, rugalmasság, hogy kint is maradnak hosszú távon.

- Amint az alábbi ábra is mutatja, **legnagyobb arányban a válaszadók azt nyilatkoztak, hogy a partnerükkel közösen vállaltak munkát (61%)**
- 20% esetben nincs az adott személynek állandó partnere
- Illetve 8%, akik esetében a partner még itthon tartózkodik, viszont tervezik, hogy kiköltözzön, és **7%-a esetében a partner itthon van és nem is tervezi, hogy kiköltözzön.**

Elmondható, hogy a külföldön dolgozók jelentős része partnerükkel közösen hozzák meg a döntést, hogy külföldön együtt vállaljanak munkát, így nagyobb az esélye, hogy a végleges kiköltözést tervezik.

Ábra 7: Partner tervei a jövőt illetően a munkavállalásról

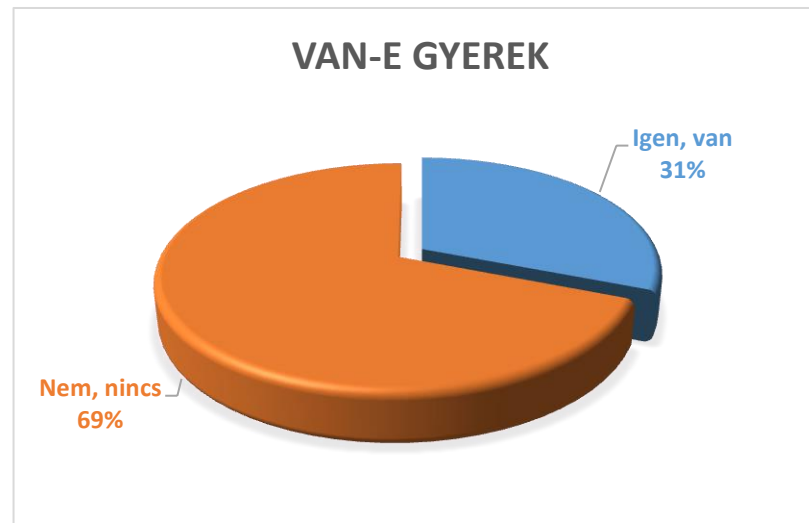

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

8. Vannak-e gyerekek: Hasonlóan az előző kérdéshez, az a tény, hogy van, vagy sem gyereke a külföldön munkát vállaló személynek, fontos információ, hiszen ebből is következtetéseket lehet levonni. Feltételezhető, hogy akinek van gyereke és azok itthon élnek, nagyobb valószínűséggel jönnek haza, mint akinek nincs még családja vagy mint, aki a családjával együtt tartózkodik külföldön.

- A válaszadók közel 70%-a azt válaszolta, hogy jelenleg még nincs saját gyereke.

Ábra 8: Van-e saját gyereke a külföldön munkavállalóknak

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

9. Hol élnek a gyerekek: A 8. kérdés rámutatott arra, hogy a válaszadók 30%-a külföldön vállal munkát és van már saját gyerekük. Fontosnak találtuk, hogy rákérdezzünk, hogy a gyerekek hol élnek, itthon vagy külföldön.

- A külföldön munkát vállalók esetében **67% azt nyilatkozta, hogy a gyerekekkel együtt mentek külföldre,**
- 21%-a esetében a gyerekek itthon élnek és nem is tervezik, hogy kivigyék őket külföldre,
- Illetve van egy **12%, akik esetében a gyerekek még itthon tartózkodnak, de tervezik, hogy Őket is kivigyék külföldre.**

Általánosságban elmondható, hogy azon családos emberek, akik külföldön vállalnak munkát közösen, a családdal határoznak úgy, hogy külföldre mennek és együtt élnek külföldön, ennek következtében magasabb az esélye annak, hogy külföldön is maradnak.

Ábra 9: Gyerekek tartózkodási helye

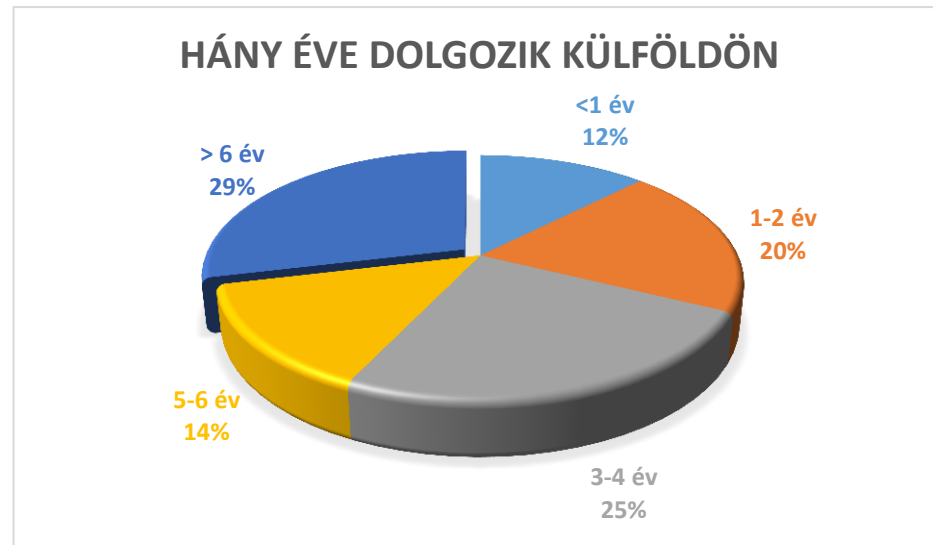

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

10 Ledolgozott évek külföldön: 480 személy, aki kitöltötte a kérdőívet, ebből 452 válaszolt arra a kérdésre, hogy hány éve vállalnak munkát külföldön.

- Látható, hogy a **legnagyobb arányban, közel 1/3-a (29%) több mint 6 éve dolgozik külföldön.**
- A válaszadók 25%-a 2-3 éve vállal munkát külföldön, illetve 20%-a 1-2 éve van kint és 14%, aki 5-6 éve tartózkodik külföldön
- Mindössze **12%, aki kevesebb mint 1 éve vállal külföldön munkát.**

Ábra 10: Hány éve tartózkodnak/dolgoznak külföldön

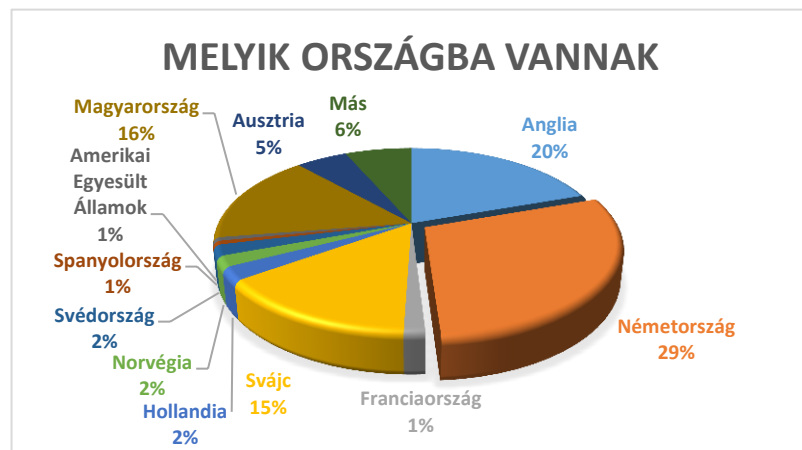

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

11. Melyik országban dolgozik: Kíváncsiak voltunk arra is, hogy melyek a legnépszerűbb célországok a munkavállalás szempontjából a Hargita megyeiek számára.

- A válaszadók közel 1/3 – Németországban vállal jelenleg munkát.
- Ezt követően a legnépszerűbb országok sorra: **Anglia, Magyarország, Svájc, Ausztria**. De a Hargita megyeiek szinte a világ bármely részén megtalálhatóak, hiszen vannak, akik Finnországban, Dániában, Dél-Szudániában, vagy akár Hollandiában, Spanyolországban, USA-ban dolgoznak.

Ábra 11: Melyik országban vállalnak munkát

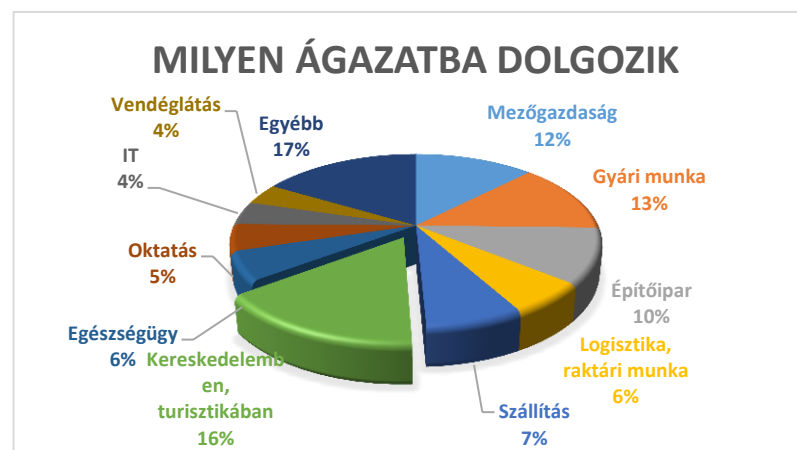

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

12. Melyik ágazatban tevékenykedik/dolgozik: Arra a kérdésre, hogy milyen ágazatban tevékenykednek külföldön, több mint 460 személy válaszolt.

- Legtöbben (16%) - kereskedelemben vagy turisztikában tevékenykednek.
- Ezt követően, több mint 10%, akik külföldön mezőgazdasági munkát végeznek, illetve akik gyári munkát végeznek vagy az építkezési iparban tevékenykednek.
- Sokan vállalnak szállítmányozási és logisztikai munkát is, vagy tevékenykednek az egészségügyi-, oktatási szférában külföldön.

Ábra 12: Milyen ágazatban tevékenykednek

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

13. Hogyan tartózkodnak az országban: Fontos kérdésnek tartottuk, hogy rákérdezzünk a külföldön munkát vállalóktól, hogy rendelkeznek-e munkavállalási engedéllyel vagy sem.

- A külföldön munkát vállalók **több mint 2/3-a munkavállalói engedéllyel tartózkodik külföldön.**
- Valamint 21%-a már igényelte az adott országtól az állampolgárságot, ők valószínűleg, akik már nem fognak visszatérni Romániába.
- 6% dolgozik külföldön munkavállalási engedély nélkül, ők valószínűleg nem gondolkodnak a tartós külföldi munkavállalásban.

Ábra 13: Hogyan tartózkodik az országban

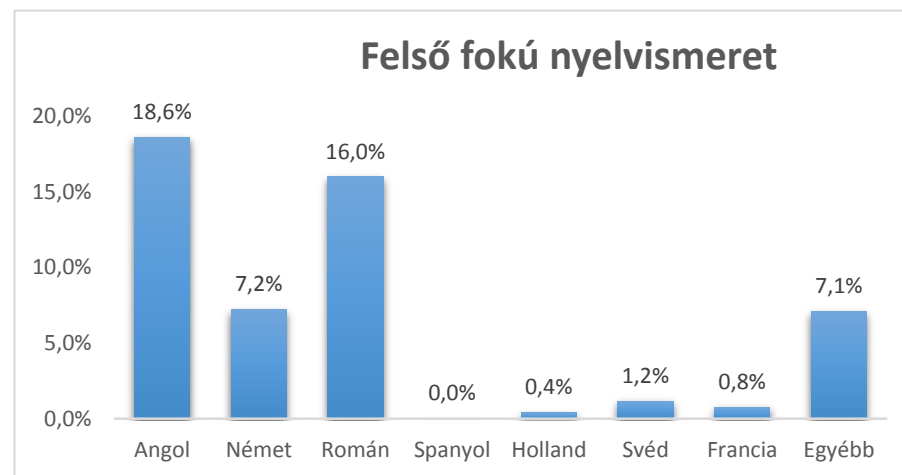
Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

14. Idegen nyelv ismerete: A 480 Hargita megyei személyből, akik részt vettek a felmérésben, rákérdeztünk arra is, hogy mennyire beszélik az idegen nyelveket.

- **18,6%** saját bevallása szerint **nagyon jól beszéli az angol nyelvet.**
- **7,2%** saját bevallása szerint **nagyon jól beszéli a német nyelvet**

Azon személyek, akik nagyon jól beszélik a német nyelvet azok egyértelműen Németországban, vagy Svájcban tartózkodnak, illetve azon személyek akik nagyon jól beszélik az angol nyelvet, azon személyek Angliában, vagy valamelyik más Európai országban dolgoznak.

Ábra 14: Mennyire beszéli az idegen nyelveket

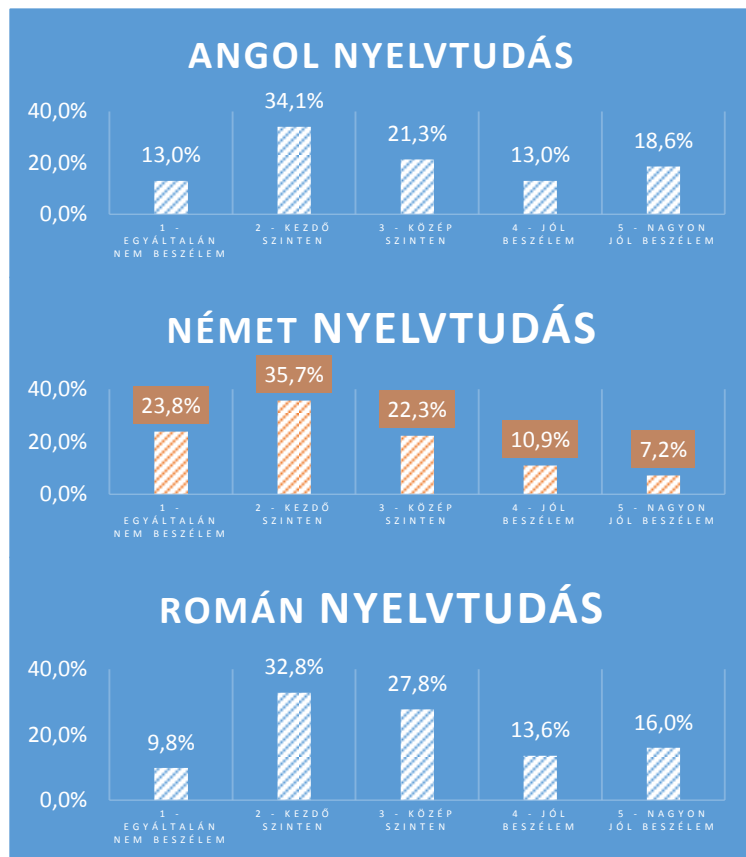
Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

15. Angol-, Német- és Román nyelv ismerete:

- **13%-a egyáltalán nem beszéli az Angol nyelvet** (18,6%-a nagyon jól beszéli az Angol nyelvet)
- **24%-a egyáltalán nem beszéli a Német nyelvet** (7,2% nagyon jól beszéli a Német nyelvet)
- **9,8%-a egyáltalán nem beszéli a Román nyelvet** (16%-a nagyon jól beszéli a Román nyelvet).

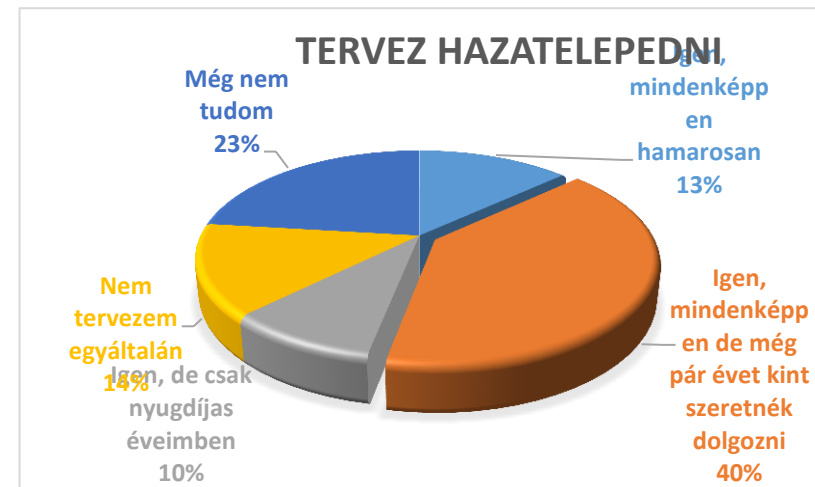
Ábra 15: Idegen nyelv ismerete

16. Hazatelepedési szándék:

- **40% pár éven belül mindenképpen haza szeretne költözni.**
- 23%-a még nem döntötte el letelepedési szándékát.
- 10%-a már csak a nyugdíjas években szándékozik haza költözni.
- **14%-a már egyáltalán nem tervezi, hogy haza költözik.**

Ábra 16: Hazatelepedési szándék

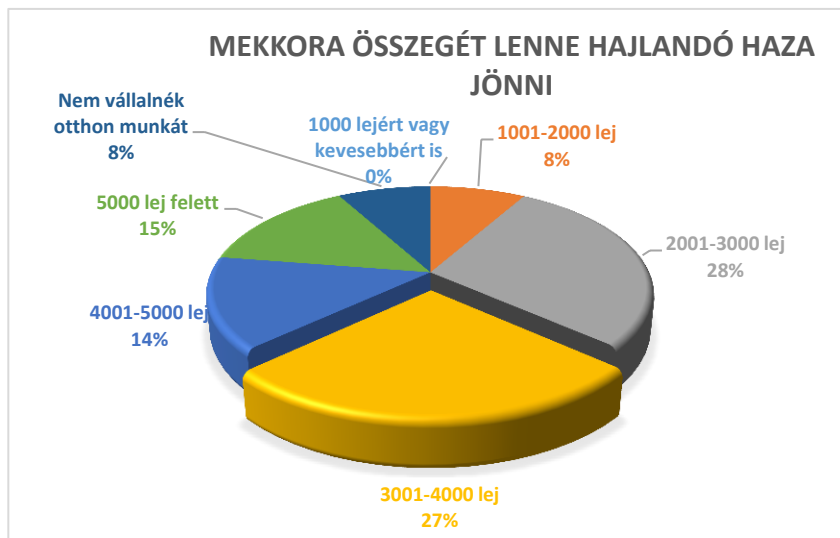

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

17. Mekkora összegért lennének hajlandók itthon munkát vállalni:

- Akik jelenleg most külföldön dolgoznak, **2000 lej alatti fizetésért nem jönnek haza.**
- 28% - 2000-3000 lej havi fizetését már haza jönne
- 27% - 3000-4000 lej fizetésért hozná meg azt a döntést, hogy haza jöjjön és itthon vállaljon munkát.
- 14% már 4000 lej alatti havi fizetésért sem jönne haza.
- 15% - 5000 lej feletti havi fizetésért vállalnának itthon munkát

Ábra 17: Mekkora fizetésért lenne hajlandó haza jönni

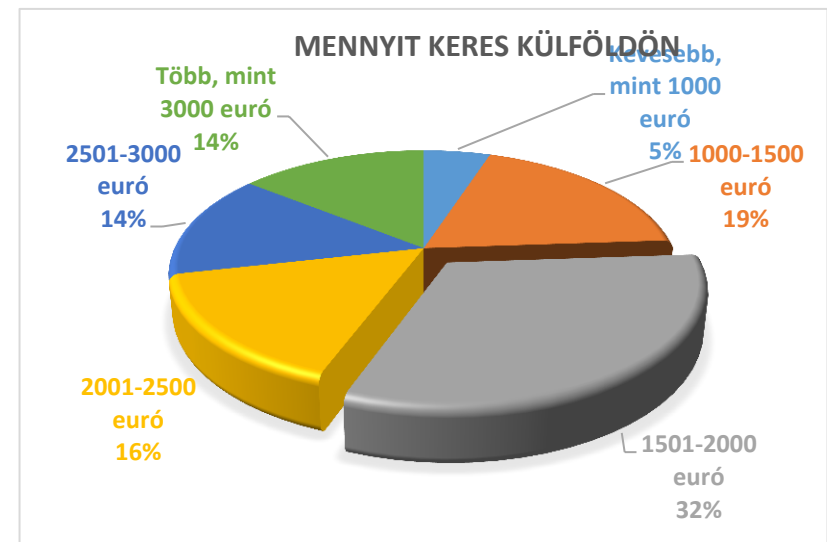

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

18. Havi fizetés külföldön:

- **32% 1500-2000 euró közötti fizetést tud haza vinni minden hónap végén.**
- 20% 1000 és 1500 euró havi fizetést kap.
- 16% 2000-2500 euró havi fizetést bevételez minden hónap végén.
- 14% 2500-3000 euró között keres havonta.
- **14%- több mint 3000 eurót keres havonta, azaz közel 14000 lejt.**

Ábra 18: Mennyi fizetést tud havonta keresni külföldön

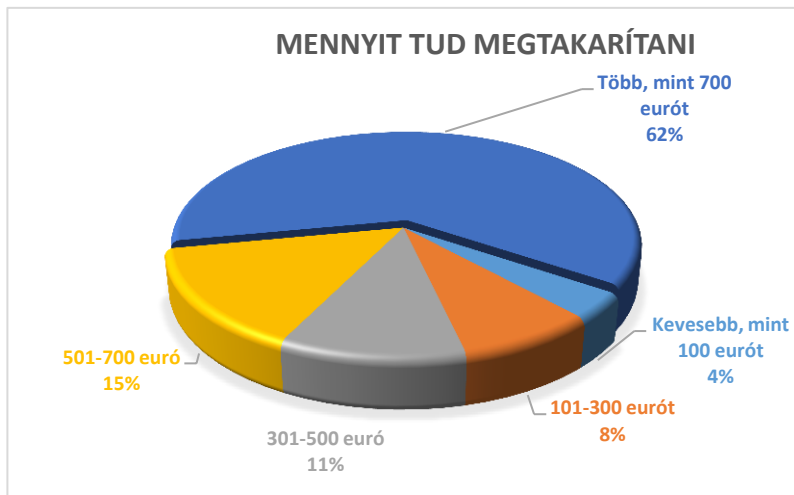

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

19. Megtakarítás mértéke:

- **60% a külföldön megkeresett fizetésből 700 eurót tud takarítani.**
- 4% kevesebb mint 100 eurót tud havi szinten megtakarítani.
- 8% 100 és 300 euró közötti összeget tud megtakarítani.
- 11% 300-500 euró közötti összeget tud megtakarítani.
- **15% 500-700 euró közötti összeget takarít meg havonta.**

Ábra 19: Minnyi pénzt tud megtakarítani havonta

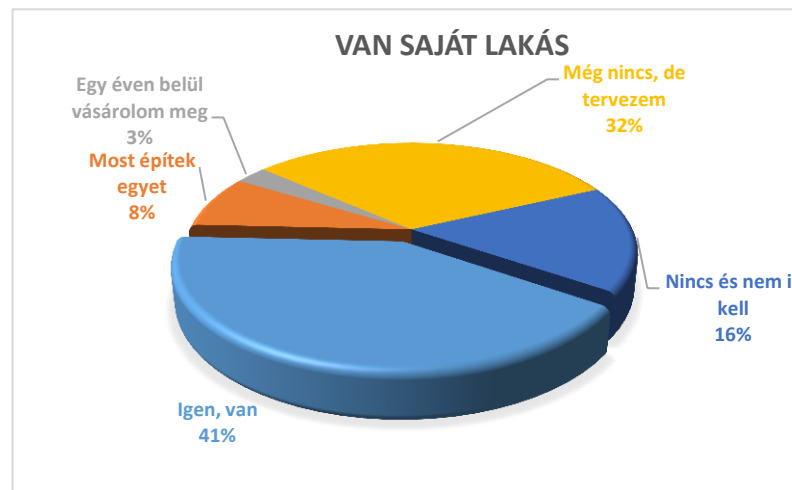
20. Saját lakás:

Arra a kérdésre, hogy van-e saját lakásuk itthon, a következő válaszokat:

- **41%-nak van jelenleg itthon saját lakása**
- 32%-nak jelenleg nincs itthon lakása, de tervezik, hogy építenek/vesznek egyet.
- **16%-nak nincs itthon lakása és nem is tervez itthon építeni vagy vásárolni.**
- 8% jelenleg építi itthon a lakását.
- 3%-a 1 éven belül tervezi megvásárolni itthon a lakását.

Ebből arra lehet következtetni, hogy akik jelenleg kint vannak külföldön, azoknak 80-85%-a csak ideiglenesen vállal munkát és itthon tervez majd letelepedni, élni, de ezek közül olyanok is vannak, akik a nyugdíjas éveikre szeretnének csak hazajönni. Viszont 16%, akiknek nincs itthon saját lakásuk és nem is tervezik, hogy itthon építsenek/vásároljanak lakást.

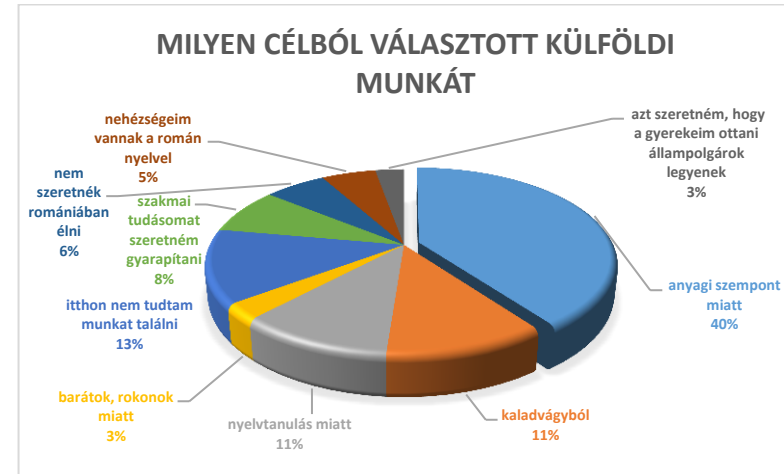
Ábra 20: Rendelkezik-e saját lakással itthon

21. Külföldi munkavállalás oka: Nem meglepő tény, hogy a legtöbben, akik elmennek külföldre munkát vállalni azok elsősorban az anyagi szempontok miatt vállalnak külföldön munkát.

- Körülbelül **40%** azt válaszolta, hogy **anyagi megfontolás miatt döntött úgy, hogy külföldre megy munkát vállalni** a nagyobb fizetések miatt.
- Továbbá 13%, akik azért mentek külföldre – saját bevallásuk szerint – mert itthon nem találtak megfelelő munkahelyet.
- 11%-a válaszadóknak kalandvágyból vállal munkát külföldön
- 11% nyelvtanulás miatt döntött külföldi munkavállalás mellett.
- 8% a szakmai tudásának a gyarapítása miatt döntött úgy, hogy külföldön vállal munkát.
- 5%, aki a román nyelvből származó nehézségei miatt ment külföldre.
- 6%, aki azért ment külföldre, mert nem szeretne Romániában élni.
- **3% az az arány aki nem szeretné, hogy a gyerekei Román állampolgárok legyen.**
-

Ábra 21: Milyen célból választott külföldi munkát

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

22. *Mi kellett volna más legyen, hogy itthon maradjon (nyílt kérdés):*

- a válaszolók 60%-a azt válaszolta, hogy a **fizetések növekedése** kellett volna megtörténjen ahhoz, hogy itthon maradjanak
- Illetve nagyon sokan jelölték meg azt a választ, hogy **munkalehetőség** kellett volna több legyen, ahhoz, hogy itthon maradjanak (a válaszadók 40%-a).

Ábra 22: *Mi kellett volna más legyen, hogy itthon maradjon*

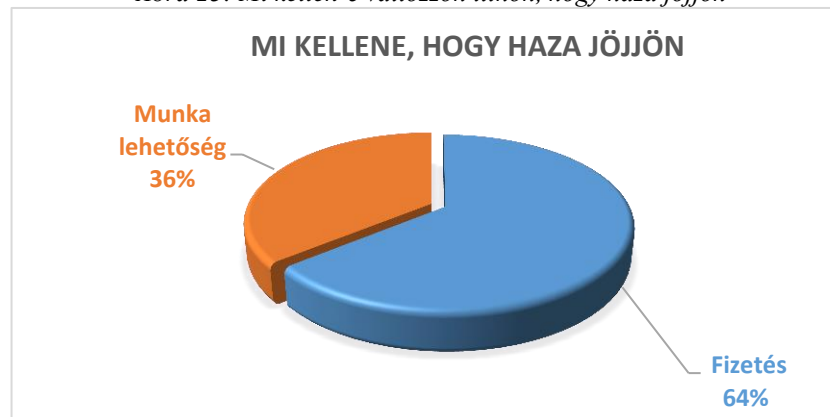

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

23. *Mi kellene más legyen ahhoz, hogy hazatelepedjenek:*

- 64% jelölte meg azt a választ, hogy a **bérek növelésére lenne szükség.**
- Több mint 1/3 meglátása szerint ahhoz, hogy hazajöjjenek dolgozni a **munkahelykínálat** kellene, hogy bővüljön.

Ábra 23: *Mi kellene-e változzon itthon, hogy haza jöjjön*

Forrás: ADEHAR, HMT, Saját szerkesztés

RÉSZEREMÉNYEK – VÉGZETTSÉG

A végzettséggel kapcsolatos összefüggések vizsgálatakor két csoportot alakítottunk ki:

- 1. csoport: Azon fiatal személyek (30 év alattiak), akik valamilyen oktatási formában részt vettek viszont **nem érettségiztek le**.
- 2. csoport: Azon fiatal személyek (30 év alattiak), akik valamilyen oktatási formában részt vettek és **sikeresen leérettségiztek**.

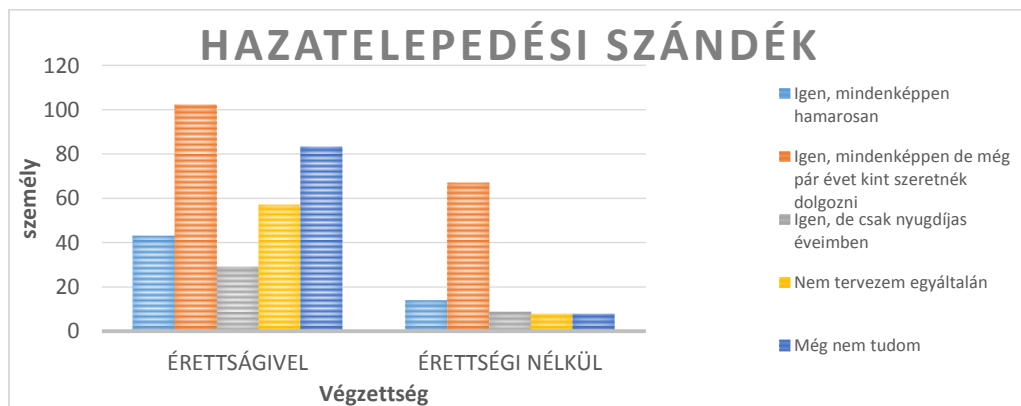
A felmérésben részt vevők 66%-a rendelkezik érettségi záróvizsgával, 22% esetében nincs meg az érettségi diploma, illetve 12%-a nem válaszolt erre a kérdésre.

1. HAZATELEPEDÉSI SZÁNDÉK

Látható, hogy azon személyek, akik magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, kisebb arányban terveznek a jövőben hazatelepedni, azokkal szemben, akik nem rendelkeznek érettségi vizsgával. Az érettségi diplomával nem rendelkező válaszadók kétharmada még pár évet szándékozik külföldön dolgozni, majd itthon szeretne boldogulni, addig ez az arány az érettségivel rendelkezők esetében csak egyharmad. Valamint azoknak, akik érettségi diplomával vagy felsőfokú végzettséggel rendelkeznek közel 20% nem tervez haza költözni és egynegyedük még nem döntötte el, hogy itthon vagy külföldön telepedik le.

1. Táblázat: Hazatelepedési szándék

Tervez Ön hazatelepedni?		
	Érettségi vizsgával rendelkezik	Nem rendelkezik érettségi vizsgával
Igen, mindenképpen hamarosan	14%	13%
Igen, mindenképpen de még pár évet kint szeretnék dolgozni	32%	63%
Igen, de csak nyugdíjas éveimben	9%	8%
Nem tervezem egyáltalán	18%	8%
Még nem tudom	26%	8%

A hazatelepési döntések meghozatalában szintén fontos szempont, hogy mekkora havi fizetésért lennének hajlandóak hazajönni a válaszadók. 1000 lejért vagy annál kevesebért senki nem lenne hajlandó hazajönni. Viszont látható, hogy akik biztosan haza szeretnének költözni, azoknak fele már 3000 lej alatti fizetésért is hajlandó lenne a döntést meghozni hogy haza költözzön. Az alacsony végzettséggel rendelkezők közül azok, akik biztosan haza szeretnének költözni 58% már 3000 lej alatti jövedelemért haza jönnének. A középfokú végzettséggel rendelkezők esetében ez az arány csökken 10%-ot és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők esetében még 10%-ot csökken.

2. Táblázat: Hazatelepési szándék

		Tervez Ön hazaköltözni?		
		Igen, biztosan	Csak nyugdíj után	Nem
Havonta mekkora összegért lenne hajlandó itthon munkát vállalni?	1000-2000 lej	11,6%	4,4%	2,9%
	2001-3000 lej	36,8%	13,3%	16,2%
	3001-4000 lej	30,0%	31,1%	10,3%
	4001-5000 lej	12,4%	20,0%	16,2%
	5000 felett lej	8,8%	22,2%	19,1%
	Nem vállalnék itthon munkát	0,40%	8,9%	35,3%

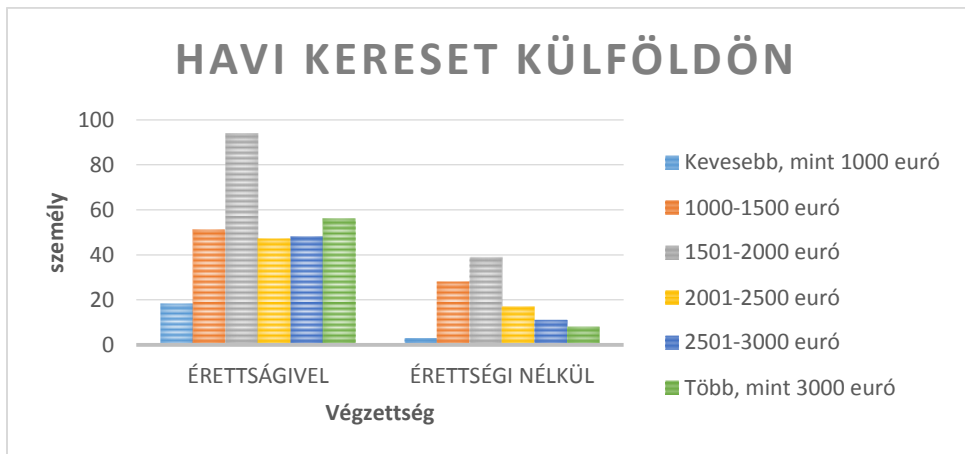
2. HAVI BEVÉTEL ÉS AZ ISKOLAI VÉGZETTSÉG KAPCSOLATA:

Azon személyek akik külföldön dolgoznak és érettségi diplomával vagy magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek általában több fizetést kapnak azokkal ellentétben, akik nem rendelkeznek iskolai végzettséggel. A következő táblázat szemlélteti, hogy azon személyek, akik magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek 33%-a több mint 2500 euró fizetést kap míg, akiknek nincs érettségi diplomájuk, azoknak mindössze 18%-a keres 2500 euró felett. Legnagyobb arányban – iskolai végzettségtől függetlenül 1500-2000 eurót keresnek a válaszadó külföldi munkavállalók. Következtetesként elmondható, hogy bérezés szempontjából fontos tényező a külföldi munkavállalás esetében is, hogy az adott személy milyen szintű végzettséggel rendelkezik.

3. Táblázat: Havi bérezés külföldön

Jelenleg mennyi az Ön havi keresete?		
	Érettségi vizsgával rendelkezők	Érettségi vizsgával nem rendelkezők
Kevesebb, mint 1000 euró	6%	3%
1000-1500 euró	16%	26%
1501-2000 euró	30%	37%

2001-2500 euró	15%	16%
2501-3000 euró	15%	10%
Több, mint 3000 euró	18%	8%

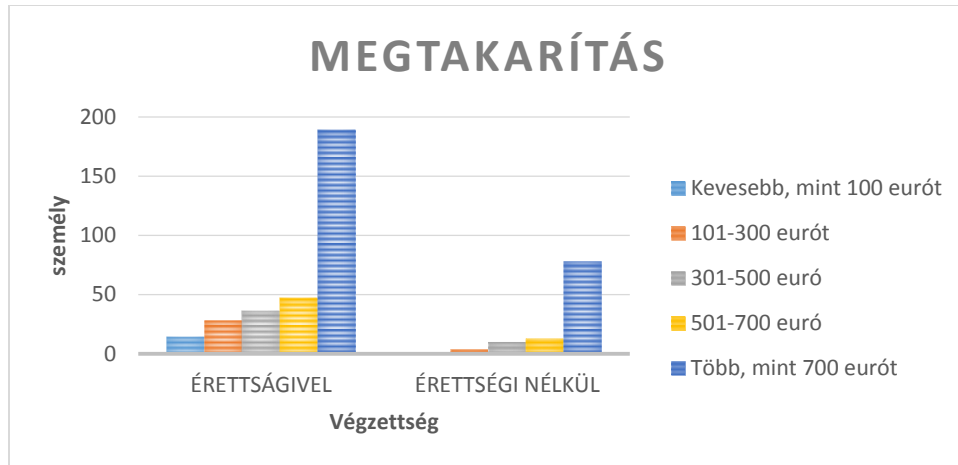
4. MEGTAKARÍTÁS ÉS ISKOLAI VÉGZETTSÉG KAPCSOLATA:

Az egyetemi diplomával vagy magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők 60%-a több mint 700 eurót tud megtakarítani havonta, viszont akik nem rendelkeznek egyetemi érettségi diplomával, azoknak közel háromnegyede tud több mint 700 eurót tud megtakarítani. Ezek a személyek feltehetőleg a jövőbeli hazaköltözés miatt takarítanak meg nagyobb összeget (lakás építés). Azon személyek, akik azt nyilatkozták, hogy pár év múlva mindenképp haza szeretnének költözni, azoknak nagyobb a havi megtakarítása, mint azoknak, akik nem döntötték el, hogy hol szeretnének élni, vagy azt nyilatkozták, hogy nem szeretnének már hazajönni.

4 Táblázat: Megtakarítás a havi bérből

Mennyit tud a havi jövedelméből megtakarítani?		
	Érettségi vizsgával rendelkezők	Érettségi vizsgával nem rendelkezők
Kevesebb, mint 100 eurót	4%	1%
101-300 eurót	9%	4%
301-500 euró	11%	9%
501-700 euró	15%	12%
Több, mint 700 eurót	60%	74%

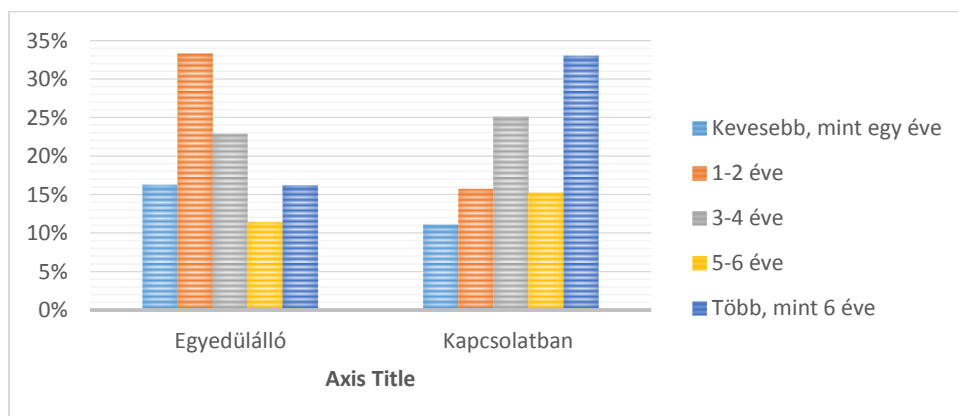
5 A CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS A KÜLFÖLDÖN LEDOLGOZOTT ÉVEK SZÁMÁNAK KAPCSOLATA:

Részletesebben megvizsgáltuk, hogy milyen összefüggések vannak a családi állapot, a hazatelepedési szándék, a kereslet és megtakarítás között. A külföldön dolgozó személyek közel 25%-a egyedülálló, 75% pedig párkapcsolatban vagy házasságban él.

Az egyedülálló válaszadók egyharmada 1-2 éve van külföldön. A párkapcsolatban vagy házasságban élőknek egyharmada pedig több mint 6 éve tartózkodik külföldön. Látható, hogy, akik egyedülállóak, azok általában kevesebb ideje vállalnak munkát külföldön, míg azok, aki párkapcsolatban vagy házasságban élnek.

5 Táblázat: Megtakarítás a havi bérből

Ön hány éve dolgozik külföldön?		
	Egyedülálló	Kapcsolatban
Kevesebb, mint egy éve	16%	11%
1-2 éve	33%	16%
3-4 éve	23%	25%
5-6 éve	11%	15%
Több, mint 6 éve	16%	33%

Azok közül a válaszadók közül, akiknek az élettársa/házastársa itthon van 10 személyből 9 biztosan haza fog költözni és csak 3%-uk állítja biztosan, hogy nem fog többé hazaköltözni, viszont azoknak, akiknek a házastársa/élettársa is külföldön van vagy külföldön fog lenni, azoknak csak 60% állítja, hogy biztosan hazaköltözik és közel egynegyedük állítja biztosan, hogy külföldön fog maradni.

6 Táblázat: Haza telepedési szándék és párkapcsolat kapcsolata

	Élettárs/házastárs biztosan nem költözik ki	Élettárs/házastárs már külföldön van vagy tervezi, hogy külföldön vállal munkát
Biztosan hazaköltözik	94,40%	62,30%
Csak nyugdíj után költözik haza	2,80%	14,90%
Nem költözik haza	2,80%	22,80%

Összegzés/Következtetés: A fentiek alapján elmondható, hogy azon személyek akik magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek általában külföldön képzelik el jövőjüket vagy még nem döntöttek el biztosra. Illetve, akik nem rendelkeznek érettségi diplomával, nagyobb része itthon tervezi a jövőjét, azaz szándékában áll pár év múlva hazaköltözni. Ha a jövedelmet nézzük, akkor érezhető az a tény, hogy a havi bevétel függ attól, hogy az adott illetőnek milyen iskolai végzettsége van, viszont itt hozzá kell tenni, hogy fontos tényező, hogy milyen ágazatban tevékenykedik. Megtakarítás szempontjából látható, hogy havonta iskolai végzettségtől függetlenül sokan tudnak megtakarítani több mint 700 eurót.

Ha azt vizsgáljuk meg, hogy a külföldön munkát vállalók számára mennyire fontos a magasabb bevétel, akkor különbségeket figyelhetünk meg azok között, akiknek nincs érettségi diplomája és azok között akiknek van. Azon személyek esetében, akik nem rendelkeznek érettségi diplomával, jóval többen jelölték be, hogy a külföldi munkavállalás során fontos szempont a magasabb fizetés, mint azon személyek, akik érettségi diplomával vagy magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. A hazatelepedéssel kapcsolatos döntések során egy másik fontos szempont, hogy a válaszadók élettársa/házastársa külföldön tartózkodik vagy sem.

Szintén elengedhetetlen a havi jövedelmek figyelembe vétele, hiszen a külföldön tartózkodók fele már 3000 lej alatti havi bevételért is hajlandó lenne hazajönni, ami egy reális és elérhető összeg, csak a feltételeket kell hozzá megteremtteni. Viszont mivel jelenleg a minimálbér Romániában alig haladja meg az 1000 lejt, ezért a vállalkozás indítását kell ösztönözni a körükben, hogy önállóan tudjanak itthon érvényesülni.